

Anne Karin Kolberg Berg
Rabbevågen 11
6020 Ålesund

Saksbehandler, innvalgstelefon
Ståle Sørensen, 62 55 11 70

Vår dato
12.04.2018
Arkivnr.
430

Vår referanse
2017/2480
Deres referanse

Tillatelse til utsetting av utenlandske treslag - Anne Karin Kolberg Berg - Os kommune

Vi viser til søknad om tillatelse til utsetting av utenlandske treslag til skogbruksformål, mottatt her den 21.3.2018.

Fylkesmannen gir tillatelse til utsetting av fjelledelgran *Abies lasiocarpa* til skogbruksformål på eiendommen gnr 116 bnr 5 i Os kommune. Tillatelsen gis på vilkår som spesifisert under i dette brevet.

Rettslig grunnlag:

Ved behandling av søknadene legges «Forskrift om utsetting av utenlandske treslag til skogbruksformål», fastsatt av Miljøverndepartementet 25.5.2012 til grunn.

Ifølge regelverket er målsettingen med forskriften å hindre at utsetting av utenlandske treslag medfører eller kan medføre uheldige følger for naturmangfoldet. Videre framgår det av forskriftens § 5 at utsetting av utenlandske treslag til skogbruksformål krever tillatelse fra ansvarlig myndighet.

Forskriftens §§ 8-10 stiller blant annet krav om at den som har fått tillatelse til utsetting utviser aktsomhet, fører kontroll med spredning og varsler dersom det oppdages skade eller fare for alvorlig skade på biologisk mangfold. Videre kreves at den som har fått tillatelse til utsetting har et system for internkontroll.

Om søknaden:

Det er søkt om tillatelse til utsetting av arten fjelledelgran *Abies lasiocarpa*, til sammen 300 trær pr. år i en tiårsperiode (fordelt på 3 ulike provenienser). Berørt areal utgjør i underkant av 6 daa, det meste av dette tidligere dyrket mark. Formålet er produksjon av juletrær og pyntegrønt.

Postadresse:
Postboks 4034
2306 Hamar

Kontoradresse:
Parkgt 36
2317 Hamar

Telefon Statens hus:
Sentralbord: 62 55 10 00

Org.nr.: 974 761 645
Banknr. 7694.05.01675

E-post: fmhepost@fylkesmannen.no

Internett: www.fylkesmannen.no

Fylkesmannens vurdering:

I henhold til naturmangfoldloven (nml) § 7 skal prinsippene i §§ 8-12 legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet.

Direktoratet for naturforvaltning har i DN-rapport 8-2012 gått gjennom kunnskapsstatus for spredning og effekter av fremmede treslag på biologisk mangfold. Erfaringene har vist at det kan ta lang tid fra en art blir introdusert i et område til den begynner å spre seg ut i naturområder. Vurderingen av de enkelte arters spredningsevne og virkning på biologisk mangfold kan derfor endre seg over tid. Fylkesmannen mener likevel at kunnskapsgrunnlaget her er tilfredsstillende til å gjøre en vurdering av saken, jf. nml § 8.

”Føre-var-prinsippet” i nml § 9 sier at når det ikke foreligger tilstrekkelig kunnskap om hvordan beslutningens virkning vil være på naturmiljøet, skal man unngå mulig vesentlig skade på naturmangfoldet. Fylkesmannen anser her å ha tilstrekkelig kunnskap til å treffe vedtak, § 9 tillegges derfor liten vekt.

I Artsdatabankens rapport «*Fremmede arter i Norge – med norsk svarteliste 2012*» er fjelledelgran angitt å ha lav økologisk risiko (LO).

I dette tilfellet gjelder søknaden juletreproduksjon, der trærne felles for salg før de når å sette frø. Dermed eksisterer det normalt ingen fare for spredning. Det er ikke dokumentert at flora og fauna i området der det plantes fjelledelgran i vesentlig grad avviker fra det en ville finne dersom en plantet stedegen gran. Det er heller ikke dokumentert problemer med den aktuelle arten som bærer av sykdommer eller skadedyr som kan innvirke på vegetasjonen omkring. Utplantingen gjelder juletreproduksjon, der trærne høstes før de når frøbærende alder. Fylkesmannen anser at det foreligger tilstrekkelig kunnskap til å kunne si at utplantingen ikke vil medføre negative konsekvenser for naturmiljøet, jf. §§ 8 og 9.

Det aktuelle utplantingsarealet er tidligere dyrket mark som nå er gjengrodd, samt kantarealer. Dersom arealet i kartverket fortsatt er registrert som dyrket mark krever tilplanting med juletrær også tillatelse til omdisponering etter jordloven. Fylkesmannen forutsetter at søker klarlegger dette med kommunen før utsetting foretas.

Os kommune er relativt godt kartlagt hva gjelder naturtyper og naturforekomster. Fylkesmannen har undersøkt i databasene Naturbase og Artskart, og ikke funnet at det i utplantingsområdet eller i nærområdet er sårbare områder, truede arter eller naturtyper som vil kunne påvirkes negativt av tiltaket. Ut fra foreliggende kunnskap om invasjonspotensial, artenes virkning på økosystemet samt kunnskapen om utplantingsområdet, vurderer Fylkesmannen at den samlede belastningen som økosystemet vil bli utsatt for ved utplanting av fjelledelgran er akseptabel, jf. nml § 10.

Etter bestemmelsene i nml § 11 skal kostnadene ved en eventuell miljøforringelse bæres av tiltakshaver. Fylkesmannen anser at det ved utsetting av utenlandske treslag er naturlig at det stilles vilkår om at tiltakshaver må bære kostnaden dersom det blir nødvendig å fjerne frøplanter for å hindre eller begrense skade på naturmangfoldet.

Fylkesmannen vurderer at felling av trærne før de når frøbæringsfasen er en driftsmetode som gir de beste samfunnsmessige resultater, jf. nml § 12.

Naturmangfoldloven § 14 slår fast at tiltak etter denne loven skal avveies opp mot andre viktige samfunnshensyn. I dette tilfellet betyr det at hensynet til produksjon av juletrær må veies opp mot faren for spredning og skade på stedegent biologisk mangfold. Ut fra en samlet vurdering

finder Fylkesmannen at det i dette tilfellet ligger til rette for å tillate utplantning av fjelledelgran og som omsøkt.

Forskrift om utsetting av utenlandske treslag til skogbruksformål § 7, 3.dje avsnitt, lyder «*En tillatelse til utsetting av juletrær eller pyntegrønt for angitte treslag, kan gjelde flere utsettinger i nærmere bestemte områder for en viss tidsperiode.*» Forskriften trådte i kraft 1.7.2012, og er således relativt ny. Det er fortsatt behov for mer kunnskap om påvirkningen som utsetting av utenlandske treslag har på stedegent biologisk mangfold. Fylkesmannen anser at det i denne saken bør kunne gis tillatelse for utsetting som gjelder for flere år.

Vedtak:

Fylkesmannen gir tillatelse til utsetting av til sammen ca 3000 planter av fjelledelgran *Abies lasiocarpa* på teig knyttet til gbnr 116/5 i Os kommune.

Tillatelsen til gis på følgende vilkår:

- Tillatelsen til utsetting gjelder i 10 år, ut 2028.
- Hele plantefeltet skal ryddes før trærne kommer opp i frøbærende alder, og aller senest innen 15 år etter planting.
- De krav som stilles i forskriftens §§ 8 – 10 skal overholdes, herunder:
 - Etablering av internkontrollsystem og føring av logg for denne.
 - Uten opphold å varsle Fylkesmannen dersom det oppdages skade eller fare for skade på biologisk mangfold som følge av utsettingen.
 - Ved overdragelse av eiendommen plikter grunneier å informere ny eier om tillatelsen og vilkårene i tillatelsen.
- Dersom det avdekkes spredning fra plantefeltet kan ansvarlig grunneier for plantefeltet bli pålagt å fjerne frøplanter, eller bli pålagt å betale for oppryddingen, jf nml § 11.

Vedtaket er fattet med hjemmel i Lov av 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 28, § 30 og § 31, jf forskrift 25. mai 2012 nr. 460 om utsetting av utenlandske treslag til skogbruksformål. Fylkesmannen viser til at vedtaket er et enkeltvedtak som kan påklages etter bestemmelsene i Lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker kapittel VI. Klagefristen er **tre – 3 – uker** fra mottakelsen av dette brevet. Eventuell klage på vedtaket skal stiles til Miljødirektoratet, men sendes via Fylkesmannen.

Med hilsen

Erica Neby e.f.
fagkoordinator

Ståle Sørensen
seniorrådgiver

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes ut uten signatur.

Kopi til: Os kommune